

Prowadzenie biznesu w sektorze MŚP

MAJ 2022

**Przedsiębiorcy wobec
współczesnych wyzwań**

Ogólnopolski Panel Badawczy Ariadna
dla ERIF Biuro Informacji Gospodarczej

Szanowni Państwo,

Sektor małych i średnich przedsiębiorstw jest motorem napędowym polskiej gospodarki – wytwarza (wg danych PARP) blisko połowę polskiego PKB (49,1%). To ponad dwa miliony firm i blisko 7 mln pracowników (6,75 mln). Naszą intencją było sprawdzenie bezpośrednio wśród uczestników tego sektora rynku, jak się funkcjonuje w skomplikowanej i dynamicznie zmieniającej się rzeczywistości, obfitującej w zdarzenia takie jak pandemia i wojna w naszym regionie, które jeszcze trzy lata temu były trudne do wyobrażenia. Postanowiliśmy w ERIF Biuro Informacji Gospodarczej zapytać małych i średnich przedsiębiorców o ocenę warunków, w których prowadzą biznes w 2022 r., w szczególności z czym się mierzą, czego się boją? Jak i czy sobie radzą z licznymi zmianami w obszarze prawno-podatkowym, które wprowadzane są w Polsce?

Rosnące koszty działalności to najczęściej wskazywany przez przedsiębiorców czynnik, który wpłynął negatywnie na ich firmy w pierwszej połowie roku, tak odpowiedziało aż 62% ankietowanych. Bolączką blisko jednej trzeciej MŚP były również spływające z dużym opóźnieniem płatności za faktury (29% odpowiedzi). Z kolei jedna czwarta badanych wskazała problemy z dostarczaniem na czas przez kontrahentów produktów lub usług. Przy niekorzystnej ocenie rzeczywistości, przedsiębiorcom brakuje optymizmu, czy wręcz odczuwają niepokój patrząc w przyszłość. Co trzeci z nich (32%) obawia się, że w najbliższych miesiącach będzie się mierzył z koniecznością szukania dalszych oszczędności.

Zapraszam do lektury wyników badania, bo warto wsłuchać się w głos sektora, który generuje co drugą złotówkę w polskiej gospodarce.

Edyta Szymczak
Prezes Zarządu ERIF BIG S.A.

Spis treści

- 2 Wstęp
- 4 Czynniki negatywnie wpływające na firmę
- 5 Problemy w pierwszym półroczu 2022 r.
- 6 Stabilności finansowej na ratunek
- 8 Nieuregulowane faktury
- 9 Dlaczego kontrahent nie płaci
- 10 Przewidywana kondycja firmy na koniec 2022 r.
- 11 Obawy MŚP

Czynniki negatywnie wpływające na firmę

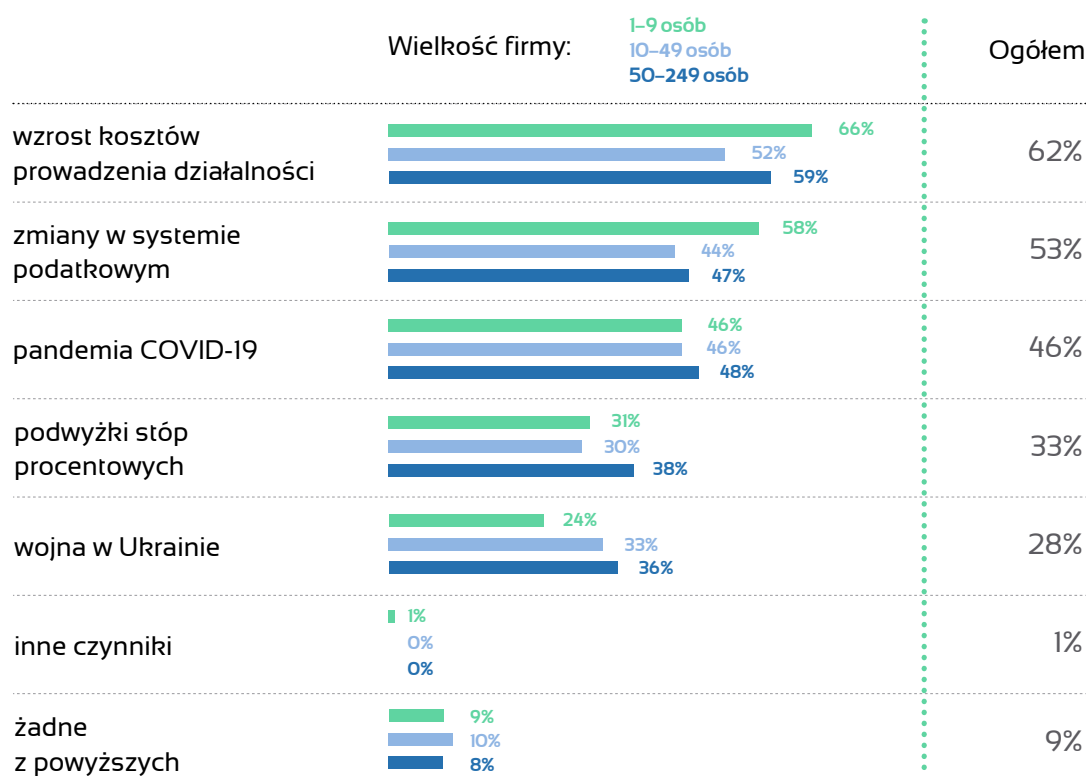
Najwięcej małych i średnich przedsiębiorców – 62% wymieniło **wzrost kosztów prowadzenia działalności** jako czynnik negatywnie wpływający na ich firmę. Problem ten w największym stopniu dotknął małe podmioty, zatrudniające od 1 do 9 pracowników – 66% odpowiedzi.

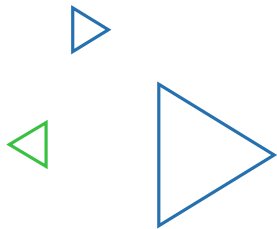
Wśród pozostałych czynników obciążających działanie firmy, przedsiębiorcy najczęściej wymieniali: **zmiany w systemie podatkowym** – 53% oraz **pandemię COVID-19** – 46%.

W zależności od wielkości firmy, wymienione czynniki zajmują drugie lub trzecie miejsce w kolejności.

Można zaobserwować także następującą zależność – im mniejsza firma, tym większy wpływ czynników wewnętrznych – krajowych na pogorszenie jej sytuacji. Globalne wydarzenia, takie jak wojna w Ukrainie i pandemia, odgrywają istotną rolę w największych podmiotach – zatrudniających od 50 do 249 osób.

Które z poniżej wskazanych czynników wpłynęły negatywnie na Twoją firmę?

Problemy w pierwszym półroczu 2022 r.

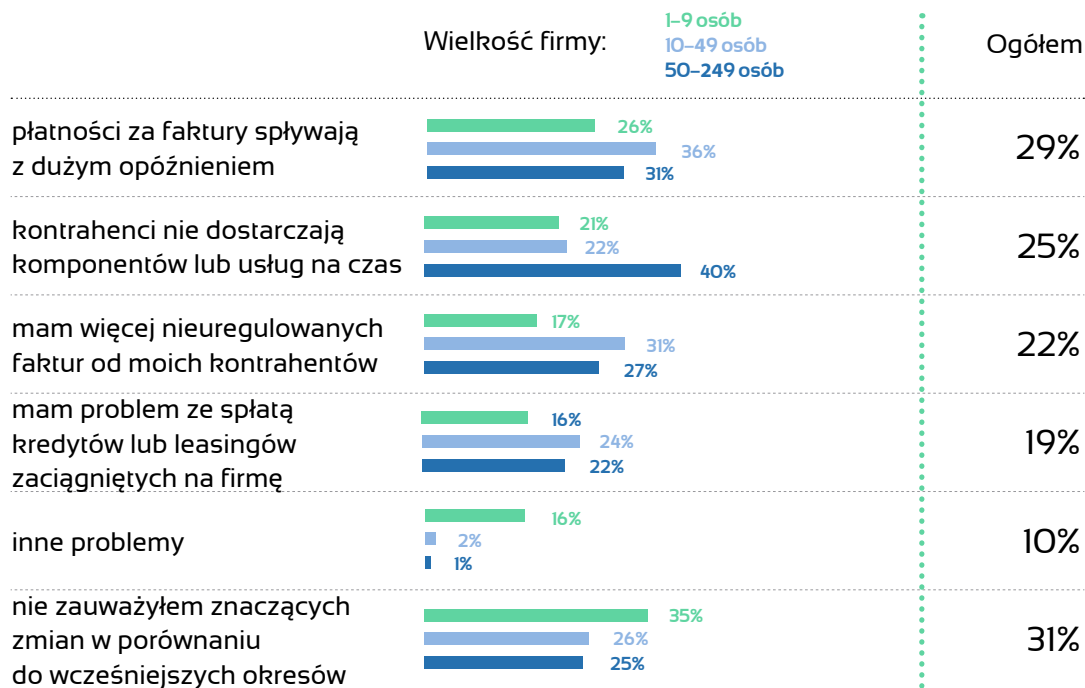
Głównym problemem małych i średnich firm w pierwszym półroczu 2022 r. były **spływające z dużym opóźnieniem płatności za faktury** – 29% ogółu odpowiedzi. Jedna czwarta badanych wskazała z kolei **problemy z dostarczaniem na czas przez kontrahentów produktów lub usług**. Jest to szczególnie dotkliwa kwestia dla największych firm (50–249 pracowników) – 40% odpowiedzi.

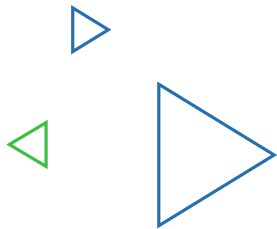
Warto także zaznaczyć, że co trzeci przedsiębiorca nie zauważył pogorszenia sytuacji w porównaniu do wcześniejszych okresów.

Opóźnienia w płatnościach za faktury – główny problem MŚP w pierwszym półroczu 2022 r.

Z jakimi problemami borykała się Twoja firma w ostatnim półroczu?

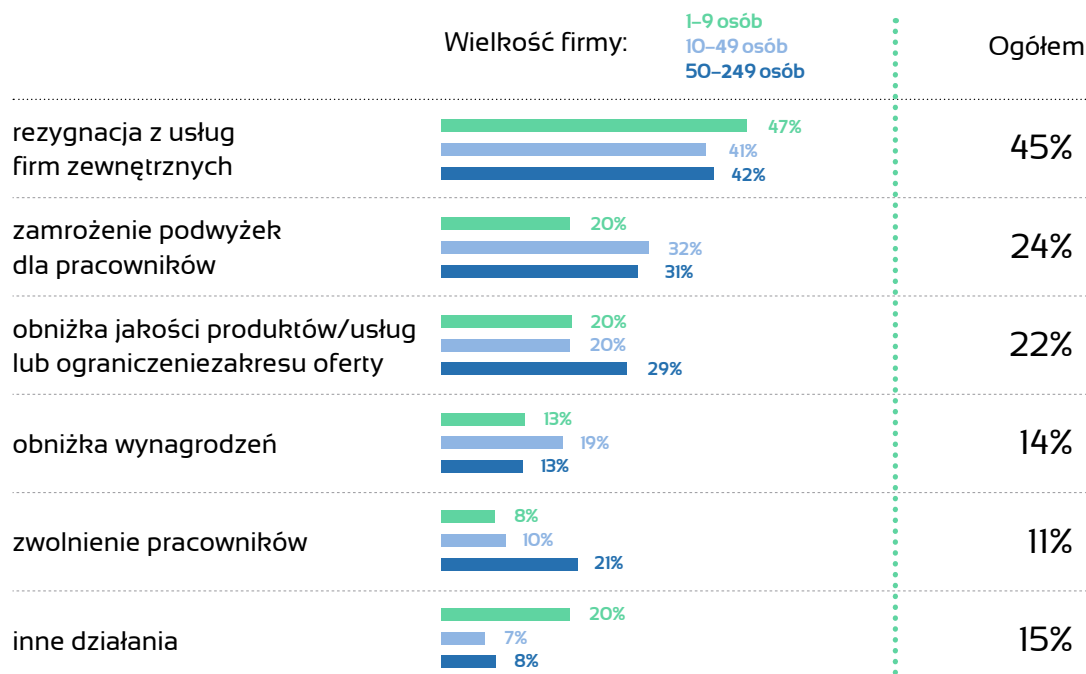
Stabilności finansowej na ratunek

Blisko połowa ankietyowanych – 45% w pierwszej kolejności zrezygnowałaby z usług firm zewnętrznych dla **zachowania stabilności finansowej firmy**. To najczęściej wymieniana odpowiedź we wszystkich badanych firmach – bez względu na ich wielkość. W ramach działań zaradczych, przedsiębiorcy zadeklarowali również sięgnięcie po inne rozwiązania np. **obniżenie jakości produktów/usług** lub **ograniczenie zakresu oferty** – 22% odpowiedzi.

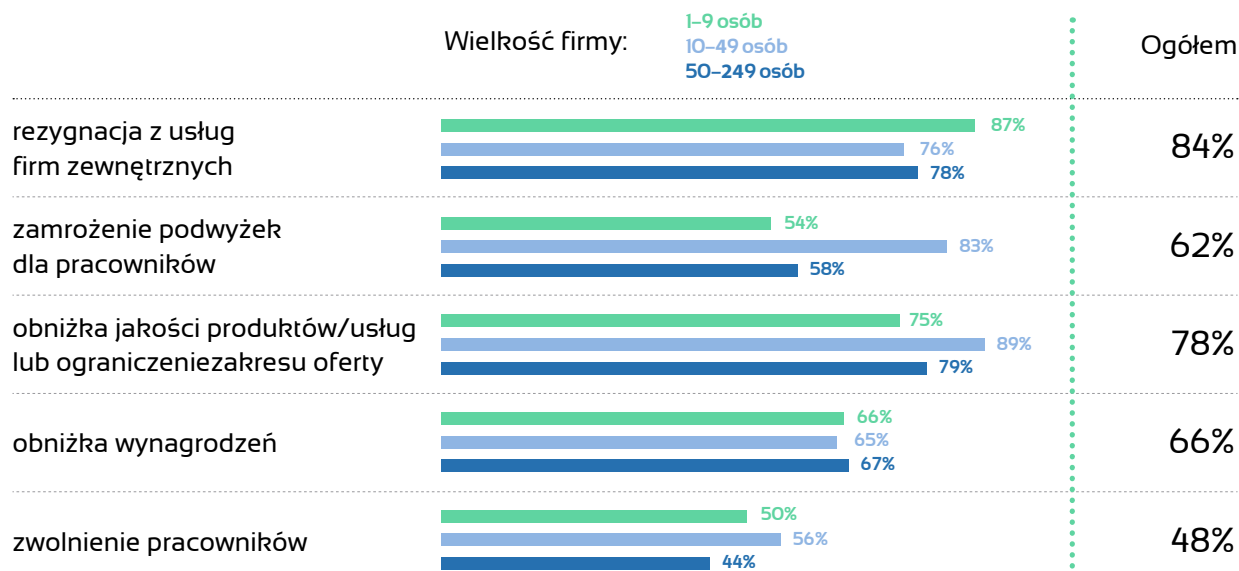
Najmniej chętnie przedsiębiorcy podejmą decyzje, które bezpośrednio dotyczą pracujących w firmie, takie jak np. obniżka wynagrodzeń i zwolnienia pracowników – odpowiednio 14% i 11%. Wyjątek stanowi **zamrożenie podwyżek dla pracowników** jako sposób na ratowanie stabilności finansowej podmiotu – blisko ¼ (24%) badanych sięgnie po takie rozwiązanie.

Jakie działania podjąłeś lub podjąłbyś, aby zachować stabilność finansową Twojej firmy?

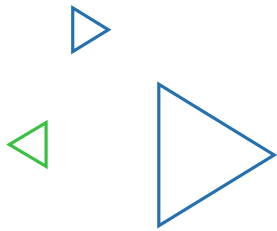
▶ Jakie działania podjąłeś lub podjąłbyś, aby zachować stabilność finansową Twojej firmy?

Szeregowanie – działania podjęte w pierwszej kolejności

Wykres przedstawia odsetek osób, które podjęłyby określone działanie w pierwszej kolejności spośród wszystkich osób, które wskazały to działanie.

Nieuregulowane faktury

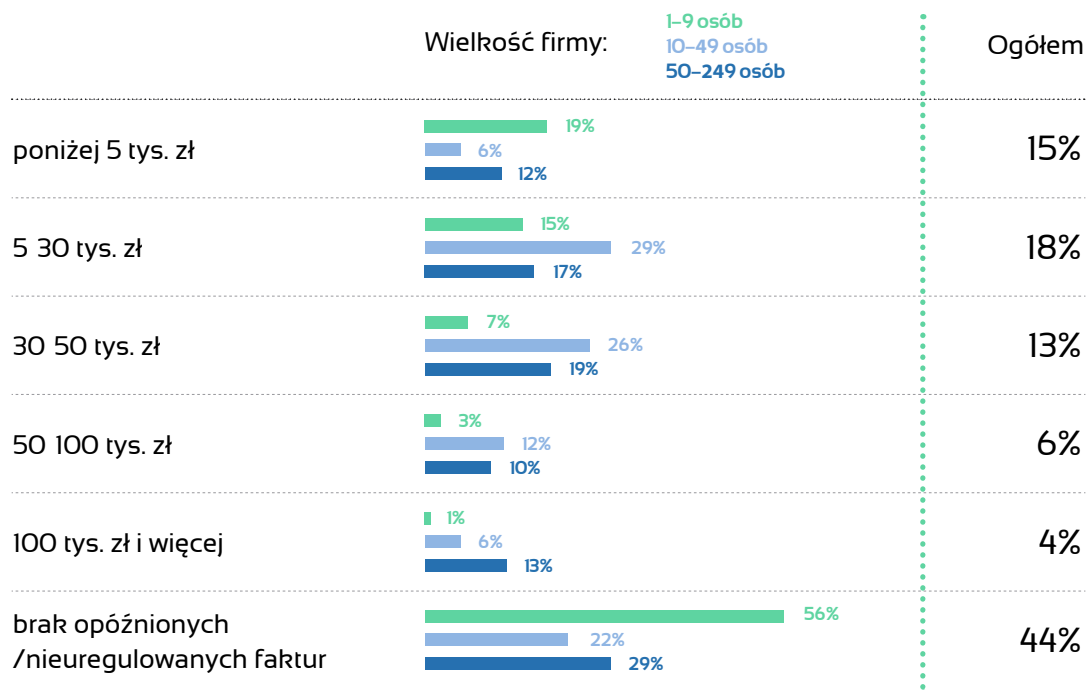
Blisko co piąty przedsiębiorca (18%) zadeklarował w badaniu, że średnia wartość **niezapłaconych lub opóźnionych płatności za faktury**, na które musiał czekać w pierwszym kwartale 2022 r., wahała się między 5 a 30 tys. zł. Niewiele mniej, bo 15% wskazań małych i średnich przedsiębiorców dotyczyło faktur poniżej 5 tys. zł, a tylko dwa procent mniej, bo 13% faktur od 30 do 50 tys. zł.

Przyglądając się wartościom niezapłaconych faktur ze względu na wielkość firmy można zauważyć, że wraz z wielkością firmy rośnie

wartość nieuregulowanych lub opóźnionych płatności.

Średnio blisko połowa przedsiębiorców – 44% zadeklarowała, że nie doświadczyła od początku roku problemu niezapłaconych lub opóźnionych faktur. Przy czym, zdecydowanie najrzadziej z niepłacącymi kontrahentami mają do czynienia najmniejsze firmy (1–9 pracowników) – 56% wskazań. O wiele częściej zjawisko to dotyczy średnich firm (10–49 osób) – 22% odpowiedzi oraz największych podmiotów (49–250 pracowników) – 29% wskazań.

Jaka jest średnia wartość nieuregulowanych lub opóźnionych płatności za faktury w pierwszym kwartale 2022 roku w Twojej firmie?

Dlaczego kontrahent nie płaci

Zdecydowana większość ankietowanych przedsiębiorców jest zgodna co do powodów, dla których ich kontrahenci nie wywiązują się ze swoich zobowiązań płatniczych na czas. W opinii 42% badanych, głównym powodem jest fakt, że podmioty, z którymi współpracują również **same borykają się z kłopotliwymi kontrahentami**.

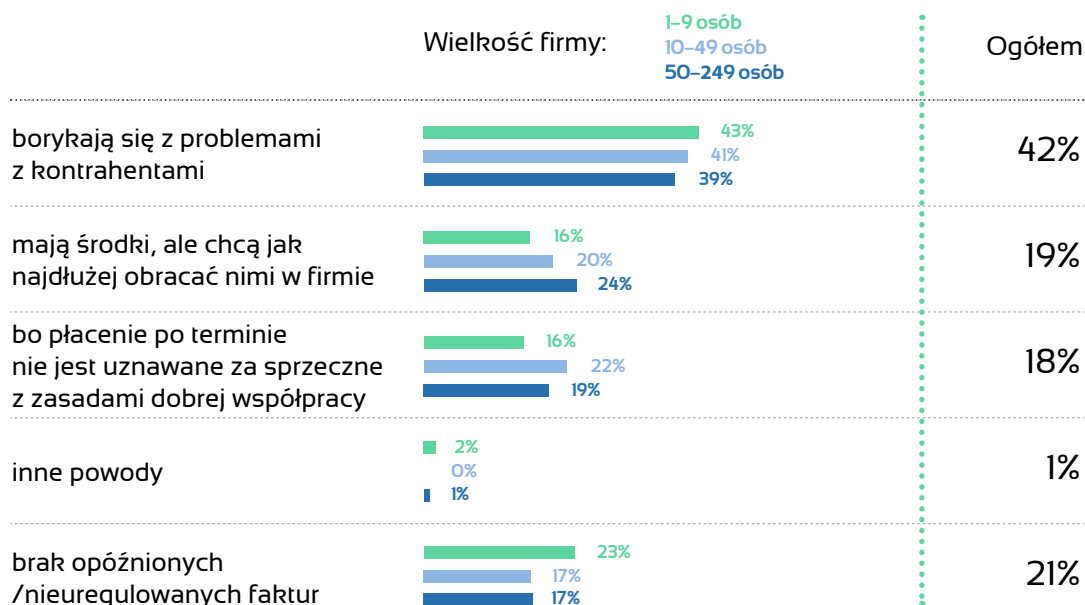
Wśród dalszych powodów, które uzyskały niemal taką samą liczbę odpowiedzi – 19% i 18%, badani wybrali następujące: **kontrahenci**

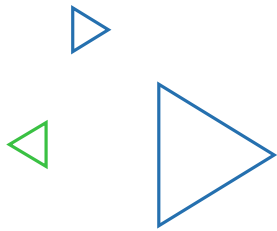
mają środki, ale jak najdłużej chcą nimi obracać w firmie oraz **płacenie po terminie nie jest uznawane za sprzeczne z zasadami dobrej współpracy**. Co piąty przedsiębiorca (21%) nie jest świadomy powodów, dla których jego kontrahent nie płaci za fakturę lub robi to po terminie.

Kontrahenci nie regulują faktur na czas, bo sami borykają z kłopotliwymi płatnikami.

Jaki jest Twoim zdaniem najczęstszy powód, dla którego Klienci nie płacą na czas?

Przewidywana kondycja firmy na koniec 2022 r.

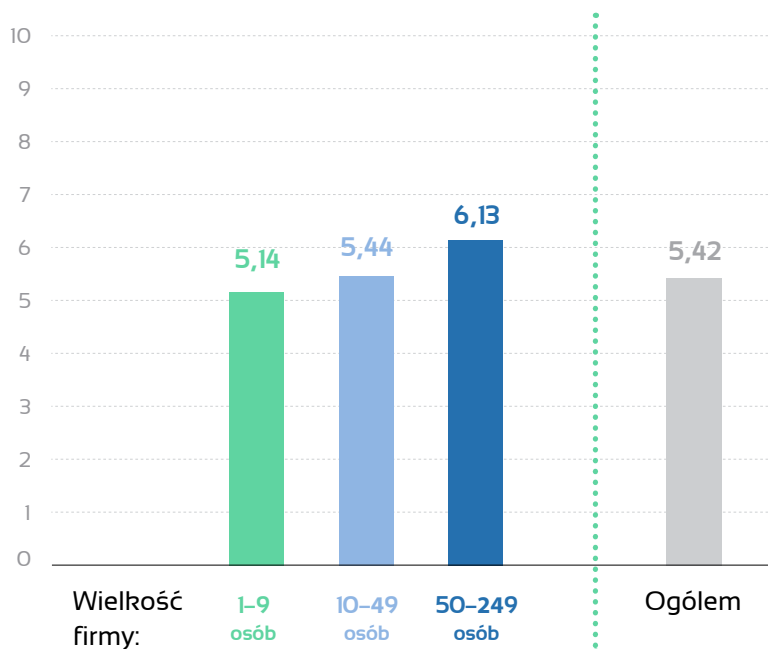

Mali i średni przedsiębiorcy poproszeni o zaznaczenie – na skali od 1 do 10 – przewidywanej kondycji ich firmy na koniec 2022 r. najczęściej wybierali wartość nieznacznie powyżej średniej – 5,42. Przy czym im większa firma, tym z większym optymizmem patrzyła na koniec roku. Dla najmniejszych firm (od 1 do 9 osób) średnia ocena wynosiła 5,14, a dla tych największych (od 50 do 249 osób) – 6,13.

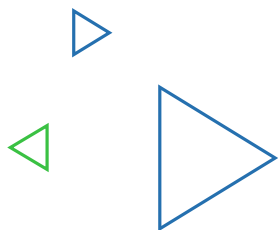
Im większa firma MŚP, tym większy optymizm w postrzeganiu swojej przyszłości.

W jakiej kondycji będzie Twoja firma na koniec 2022 roku?

Skala odpowiedzi:
0 – bardzo zła
10 – bardzo dobra

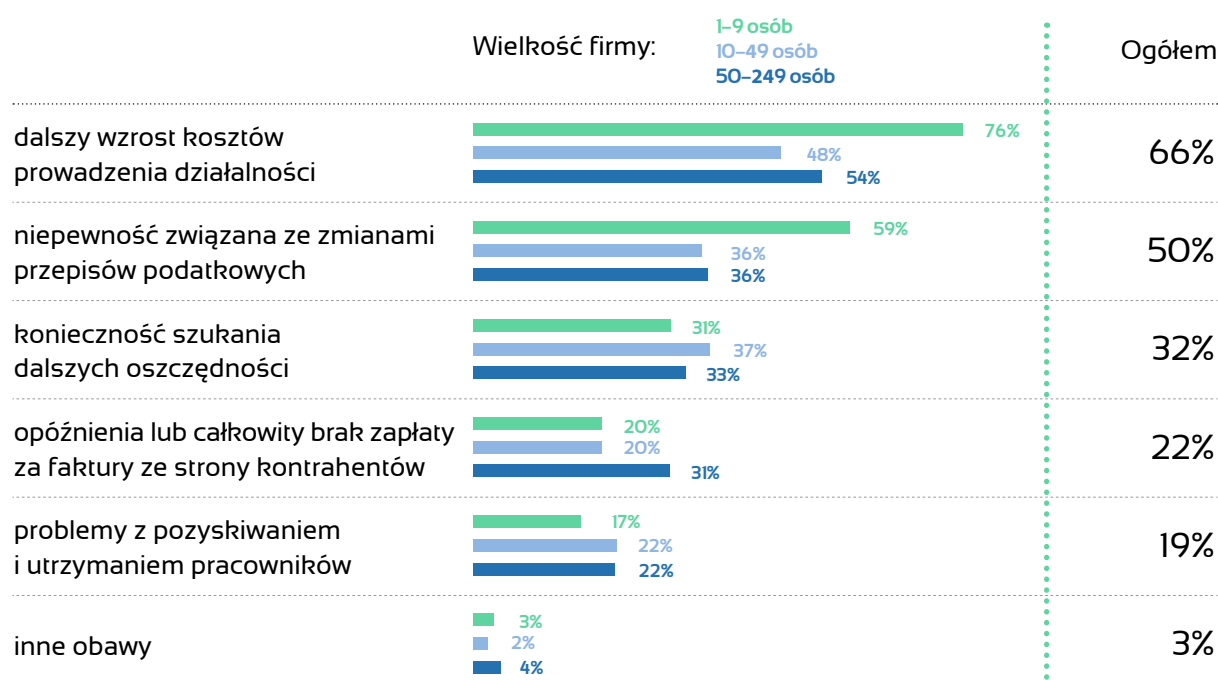
Obawy MŚP

Mali i średni przedsiębiorcy najbardziej obawiają się **dalszego wzrostu kosztów prowadzenia działalności** – 66% ogółu odpowiedzi. Liczba wskazań na ten czynnik jest wyraźnie wyższa od średniej wszystkich odpowiedzi w przypadku najmniejszych przedsiębiorstw (1–9 pracowników) i sięga 76%.

Na kolejnym miejscu znalazła się niepewność związana **ze zmianami przepisów podatkowych** – połowa przedsiębiorców. Ponownie, jest to czynnik najbardziej niepokojący najmniejsze firmy – 59% odpowiedzi.

Jakie są Twoje największe obawy związane z dalszym prowadzeniem firmy?

Badanie dla ERIF Biuro Informacji Gospodarczej zrealizowane przez Ogólnopolski Panel Badawczy Ariadna.

Próba ogólnopolska reprezentatywna dla przedsiębiorstw, licząca N=524 osoby z sektora małych i średnich firm oraz jednoosobowych działalności gospodarczych, które są właścicielami, współwłaścicielami albo osobami decyzyjnymi w przedsiębiorstwach

Metoda: CAWI | Termin realizacji: 19–26 maja 2022 r.

 (+48) 22 594 25 30

 biuro@erif.pl

ERIF Biuro Informacji Gospodarczej S.A.
Aleje Jerozolimskie 100, 00-807 Warszawa
www.erif.pl

